

Valok. Korttikeskus

Korkeasaaren O p a s

**KOKSIA
HIILIA**

PUH. 20841

**Tie
hyviin
tavaroihin**

käy Stockmannin kierto-ovien
kautta suoraan liikealan nel-
seenkymmeneen eri osastoon,
joista voitte aina saada kaiken-
laatuisia ja kaikenhintaisia
laatu-tavaroita.

Stockmann

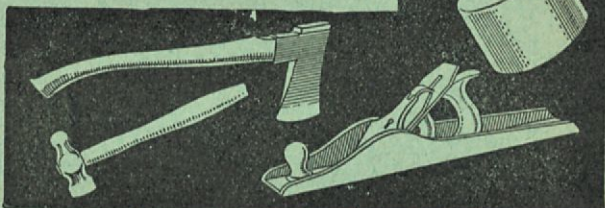
**Opas oikeaan
ostopaikkaan!**

Tarvitessanne rautatavaroita, rakennusaineita, työkalu-
ja, öljyjä, värejä, taloustavaroita, lasia, posliineja,
leikkikaluja, urheilutarvikkeita, palloiluvälineitä, lah-
jaesineitä y.m. — silloin oman etunne mukaisin os-
topaikka on RAKE.

*Tunnettu run-
saista valikoi-
mistaan sekä
k o h t u u s -
hinnoistaan.*

RAKE OY

Helsinki - Erottaja - P. 25 911 vaihde
Joukko sivuliikkeitä

Alkulause

Korkeasaaren Eläintarhalla on kohdaltaan suoritettavana tärkeä sivistystehtävä. Sen tarkoituksena on herättää rakkautta luontoon antamalla katsojalle tilaisuuden tutustua erilaisiin eläimiin, joihin niiden vapaudessa eläessä ei ole tilaisuutta tutustua.

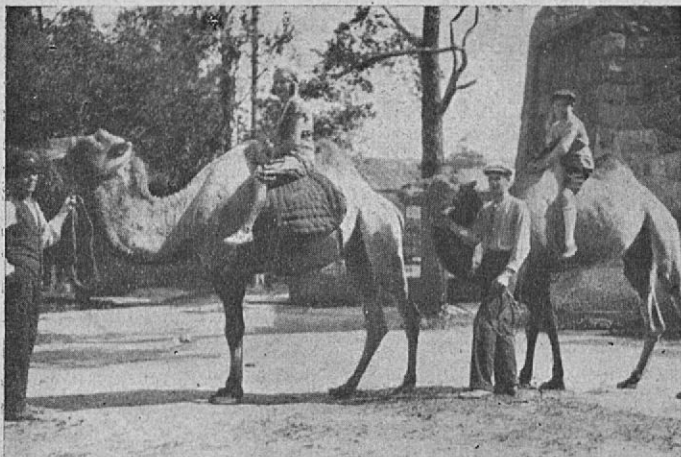
Jotta tämä eläintarhan sivistystehtävä onnistuisi, on tarpeellista, että katsojalla on käytettävänä opas, joka antaa hänelle tilaisuuden paremmin perehtyä näytteillä oleviin eläimiin. Tässä tarkoituksessa on toimitettu tämä kirjanen. Opas sisältää, paitsi ohjeita saarella liikkumiseen, myös lyhyitä tietoja eläimistä. Oppaan yleisluonteesta johtuen on nämä tiedot esitetty mahdollisimman suppeasti, rajoittuen kunkin lajin muutamien luonteenomaisimpien piirteiden selostamiseen. Lisäksi saavat jotkut yksityiset Korkeasaaren eläinyksilöt huomiota osakseen.

Tämän oppaan toisen painoksen julkaisemisoikeuden on Helsingin kaupungin kiinteistölautakunta luovuttanut allekirjoittaneille.

Helsinki, 3 p:nä toukokuuta 1934.

V. A. Korvenkontio.

Lauri Saariaho.

Kamelit kävelyllä.

Johdanto

Korkeasaari on suunnilleen 20 ha laajuinen kalliosaari Helsingin itäpuolella, n. 1 km. päässä Pohjoissataman perukasta. Laivamatka Pohjoissatamasta kestää 6—7 minuuttia, kävelymatka talvella jälle aurattua tietä neljännestunnin.

Saaren nimi on tunnettu yli koko maan, vieläpä maan rajojen ulkopuolellakin. Sen maine perustuu siihen, että siellä sijaitsee maan ainoa julkinen eläintarha ja samalla koko maapallon pohjoisin eläintarha.

Ihmiskäden jalostamana on Korkeasaaresta tullut pienoinen helmi pääkaupungin liepeille. Suvisina pyhäpäivinä erittäinkin virtailevat sinne tuhatpäiset pääkaupunkilaisjoukot, ja harvat kaupungissa vierailevista maaseutulaisista tai ulkolaisista matkailijoista laiminlyövät tilaisuuden siellä käymiseen.

Saaren vuokrasi Helsingin kaupungilta Helsingin Anniskeluosakeyhtiö v. 1882 järjestääkseen sinne todellisen kansanpuiston. Sitä ennen se oli jo ollut määrättyjen väestökerrosten suosima vapaahetkien viettopaikka. Mutta järjestys saarella antoi toivomisen varaa. Sinne pesiytyi huonoja aineksia ja juopottelu sekä tappelu olivat tavallisia ilmiöitä. Yhtiön toimesta tuli elämä saarella silmälläpidonalaiseksi, järjestys ja rauha saatiin voimaan. Luontoakin alettiin jalostaa. Tuhansia kuormia irtomaata ja lantaa tuotiin saaren poikki kulkevaan keskinotkoon. Siihen istutettiin kotimaisia ja ulkolaisia puita ja pensaita. Näin luotiin ikäänkuin vehmas keidas kallioiden keskelle. Teitä rakennettiin ja rakennuksia alettiin pystyttää, m.m. nykyinen ravintolarakennus, jota sittemmin on muutettu.

V. 1888 päätettiin yhtiön hallituksen jäsenen, luutnantti Aug. Fabriuksen esityksestä ryhtyä toimiin eläintarhan perustamiseksi saarelle. Ohjelman mukaan piti näytteille asettaa etupäässä viileämmän ilmanalan eläimiä ja vallankin kotimaiseen eläimistöön kuuluvia lajeja, joiden menestymisestä saarella oli toiveita. Yhtiön hoidossa, sen voittovaroilla ylläpidettynä, kehittyi Korkeasaaresta ja sen eläintarhasta vähitellen yksi kaupungin suosituimpia virkistyspaikkoja ja päänähtävyyksiä. Määrätietoista työtä jatkettiin laitoksen edelleenkehittämiseksi v:sta 1910 sen intendenttinä toimineen maisteri Rolf Palmgrenin johdolla senkin jälkeen, kun saari, Helsingin kansanpuistoista ensimmäinen, v. 1919 siirtyi Helsingin kaupungin hoitoon.

Eläintarhan nykyisen johdon pyrkimyksenä on mahdollisuuksien puitteissa edelleen kehittää johtoonsa uskottua laitosta, jotta se entistä paremmin ja monipuolisemmin täyttäisi varsinaisen tarkoituksensa tarjota laajoille kansankerroksille jalostavaa tietoa ja virkistystä läheisessä seurustelussa luonnon kanssa sekä ohjata kaikkia sitä rakastamaan ja vaalimaan.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Korkeasaaren eläintarha on yleisölle avoinna klo 10:stä auringonlaskuun. Avoveden aikana on saarelta poistuttava viimeistään viimeisen laivan lähtiessä kaupunkiin.

Saaren päälaituria saavat vain säännöllistä liikennettä välittävät höyrylaivat käyttää ja muutenkin on alusten kytkemiseen nähden noudatettava mahdollisesti annettavia erikoisohteja.

Koiria ei saa minään vuodenaikana tuoda saarelle.

Eläinten hätyyttäminen, ärsyttäminen ja rääkkääminen on jyrkästi kielletty. Eläinten ruokkimisen suhteen annettuja määräyksiä on ehdottomasti noudatettava.

Saarella on noudatettava siisteyttä ja hyviä tapoja eikä siellä saa esiintyä häiritsevästi eikä päihtyneenä.

Kukkien poimiminen, oksien taittaminen samoin kuin istutusten sekä suojustettujen nurmikoiden tallaaminen ja vaatteiden asettaminen niille tai puiden oksille on kielletty.

Uiminen ja uima-asussa esiintyminen on luvallista ainoastaan tarkoitukseen varatuissa paikoissa.

Tulenteko on sallittu vain priinuskkeilla. Jokainen on velvollinen huolellisesti käsittelemään tulta ja hehkuvia esineitä. Julkisten kokousten ja huvien pitäminen, telttojen pystyttäminen, kaupustelu, mainoslehtien jakelu, rahapeli y.m.s. on kielletty.

Paperi- ja eväsjätteiden t.m.s. heittäminen häkkeihin, käytäville, nurmikoille tai mereen on kielletty. Tähän tarkoitukseen on käytettävä sitä varten saarelle asetettuja paperikoreja tai rikkatunkioita.

Löytötavarat pyydetään jättämään saaren puisto-osaston kaitsijalle, jolta kadotettuja esineitä myös voidaan tiedustella.

Ensiapua varten käännyttäkään eläintarhan rehumestarin tai puisto-osaston kaitsijan puoleen.

Henkilö, joka ei noudata näiden järjestyssääntöjen määräyksiä poistetaan saarelta. Vahingonteosta ja ilkeistä saatetaan syyllinen edesvastuuseen.

Korkeasaaren henkilökunta on velvollinen valvomaan järjestystä ja turvallisuutta saarella ja on sen antamia määräyksiä ehdottomasti noudatettava.

Mahdolliset valitukset ja kyselyt on tehtävä eläintarhan valvojalle saarella tai kaupungin kansanpuistojen isännöitsijälle.

Aasiajelulla.

Tiedonantoja yleisölle

AKVAARIORAKENNUS on yleisölle avoinna toukokuun 1 p:stä syyskuun loppuun joka päivä klo 13—17. Pääsy maksuton.

NÄKÖTORNI on kauniilla säällä avoinna toukokuun 15 p:stä syyskuun 15 p:ään klo 11.30—21. Pääsymaksu 1 mk.

KIVENÄISKOKOELMA on nähtävänä joka päivä toukokuun 15 p:stä syyskuun 15 p:ään klo 13—15 ja 17—19. Pääsy vapaa.

UIMALAITOS ja **HIEKKARANTA** ovat avoinna uimakauden aikana joka päivä klo 10—20.

RAVINTOLASSA tarjoillaan joka päivä toukokuun alusta syyskuun loppuun alkaen klo 10 viimeisen laivan lähtöön. Ravintolalla on täydelliset 1-luokan anniskelu-oikeudet.

AASILLA-AJELUA ja **RATSASTUSTA** järjestetään toukokuun 1 p:vän ja marraskuun 1 p:vän välisenä aikana jokaisena pyhäpäivänä kauniilla säällä klo 11.30—17.30. Arkisin sään ja tarpeen mukaan. Lähtö keskiaukealta. Maksu 1 mk. ajelusta ja 2 mk. ratsastuksesta lapselta ja kierrokselta.

KAMELIRATSASTUSTA järjestetään samoin pyhäisin klo 11.30—17.30 kaikille ikäasteille kamelin karvanluonnin päätyttyä kesäkuun lopulla kauden loppuun. Arkisin tarpeen mukaan. Maksu yhdeltä ratsastajalta 3 mk., kahdelta lapselta 4 mk. ja aikuiselta ja lapselta 5 mk.

LEIJONAIN syöttäminen tapahtuu niiden ollessa ulkohäikissä päivisin klo 16.15.

PIKAVALOKUVIA otetaan laivarannassa ja pienemmän karhulinan luona. Kuvia voi ottaa myös kamelien ja aasien kanssa.

KUVAPOSTIKORTTEJA saaren eläimistä saadaan kioskeissa, näkötorinissa, kivennäiskokoelmassa y.m.

JUOMAPAIKKOJA on laivarannassa, petolintuhäikistön ja akvaarion luona.

KÄYMÄLÖITÄ eripuolilla saarta (löydetään kartasta).

YLIKULKU pyhäisin Mustikkamaille veneellä eläintarhan valvojan asunnon luona olevalta laiturilta. Maksu 1 mk. hengeltä.

Ohjeita eläinten syötössä

Eläintarhassa käyvälle yleisölle on mieluisimpia asioita syöttää tarhan eläimiä. Siinä tarjoutuu paras tilaisuus seurusteluun niiden kanssa. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon seuraavaa:

Sopimaton ja liian runsas ravinto koituu helposti vaaraksi eläimen hyvinvoinnille. Sen vuoksi on esilleasetettu kieltotauluja, joissa erinäisiä eläimiä kielletään syöttämästä. Tämä koskee erityisesti hirvieläimiä, joiden suolistossa esim. tavallinen ruisleipä voi aikaansaada hengenvaarallisia häiriöitä.

Homehtuneita leivänpaloja ei pidä millekään eläimelle ojentaa, ei myöskään vanhoja juustonkuoria, makkarantähteitä, appelsiininkuoria y.m.s. Sokeria on annettava

säästeliäästi, suklaata mieluimmiten ei lainkaan. On aivan tarkoituksetonta heittää tällaisia makupaloja, samoin kuin leipää, yksipuolisille lihansyöjille, kuten leijonille ja ilvekselle. Ne aiheuttavat vain epäsiisteyttä.

Puiden lehtiä tai oksia ei myöskään pidä tarjota eikä yleensä mitään, mikä laatuunsa nähden vähänkin herättää epäilyksiä.

Raikkaat hedelmät, porkkanat, salaatti, ja maapähkinät ovat useimmille kasvissyöjille ja petoeläimillekin, kuten karhuille, pesukarhuille ja mäyrille haluttuja ja terveellisiä. Leivästä ovat vesirinkelit erikoisen soveliaita.

Eläimellisestä ravinnosta tulevat yleisön antamina kysymykseen korkeintaan vain tuoreet silakat (jääkarhuille, hylkeille, saukoille y.m. petoeläimille sekä lokkilammikon asukkailla) ja pilaantumattomat munat (petoeläimille ja apinoille).

Eläinten ruokaa on saatavana saaren kioskeista.

Lopuksi on torjuttava se yleinen harhaluulo, että eläimet eivät saisi kylliksi ruokaa hoitajiltaan. Lähempänä on ylensyömisestä vaara, jonka merkkejä usein nähdään pyhäpäivinä, kun runsaasti yleisöä käy saarella.

Akvaario

Tämänniminen Korkeasaaren eläintarhan osasto on laadussaan vallan vaatimaton. Sen hallussa oleva rakennus on alkuaan rakennettu ihan toiseen tarkoitukseen, nimittäin työtuvaksi. Rakennuksen ainoassa huoneessa vallitsee suuri tilanpuute. Lisänähtävyyksille ei ole enää tilaa. Pyhäisin on huoneessa aika tungos, joten jokainen, joka tahtoo rauhassa tutustua akvaarioon, tekee viisaammin käydessään siellä arkipäivinä.

Rakennuksessa on näytteillä, paitsi varsinaisia akvaarioita kultakaloineen ja kultasäyneineen y.m. kaloineen, erinäisiä matelijoita, s.o. kilpikonnia ja käärmeitä, viime mainituista erikseen mainittuna jättiläiskäärme, kotimaisia pikkulintuja, ja ennenkaikkea joukko papukaijoja y.m. ulkolaisia häkkilintuja. Lisäksi on siellä nähtävänä tarhassa aikoinaan elänyt pieni myskihärkä täytettynä.

Kivennäiskokoelma

Tämä pieni museo, tunnettu nimeltä "Mineralia", on tavallaan erillinen, pieni laitos Korkeasaarella. Se on järjestetty entiseen virvoitusjuomapaviljonkiin, joka sijaitsee komealla mäellä laivalaiturin eteläpuolella.

Pohjana tälle kokoelmalle, joka käsittää edustavia näytteitä kotimaisista kivilajeista, malmeista y.m. hyödyllisistä kivennäisistä sekä niistä saaduista tuotteista, on keräelmä, jonka Korkeasaarelle aikoinaan lahjoitti vuori-insinööri tri O. Trüstadt-vainaja. Kokoelmaa on sittemmin täydennetty ja on sen nykyiselleen järjestänyt tri A. Laitakari. Kokoemaan kuuluu myös kotimaista geologista ja mineralogista kirjallisuutta, joka on halullisten käytettävissä. "Mineraliomäen" saarenpuoleisella sivulla, nurmikolla, on myös eräitä isoja kivilajien näytekappaleita. Paikan on kansanhuumori ristinyt "eläinten hautausmaaksi."

Kiertokäynti Korkeasaarella

Jos mieli rajoitetussa ajassa tehdä kiertokäynti saarella, on parasta tehdä se järjestelmällisesti. Melkoisia mutkia ei siinä tosin voida välttää johtuen saaren maastosuhteista sekä niistä vaikeuksista, joita tämä seikka on tuottanut häkkien ja teiden sijoittamiselle. Oppaassa olevassa kartassa on punaisella viivalla merkitty suositeltava kierto. Numeroselitykset kartan sivussa ilmaisevat, mitä missäkin paikassa on.

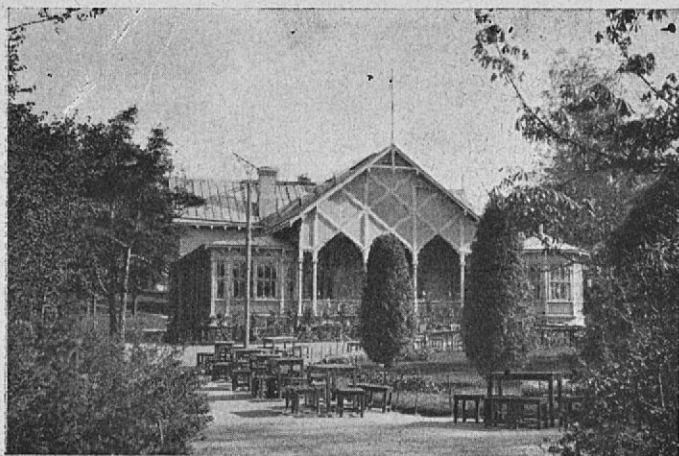
Suunniteltu kierto aloitetaan jääkarhulinna (1), joka on rannalla vasempaan tulolaiturista. Siitä nouseaan suoraan ylös mäkeä isommalle karhulinna (2), joka on vanhan Tassu-karhun oleskelupaikka. Poiketaan sitten oikealle lammas- ja vuohitarhan (3) luo, josta siirrytään karhulinna yläpuolelle ja tietä seuraten saaren korkeimman kukkulan yli, jolloin vasemmalle jäävät piisami- ja tuhkurihäkit (4, 5) sekä oikealle lokkilämmikkö (6), jossa on muitakin vesilintuja sekä n.s. ylä-saukkohäkki (7). Edempänä on vasemmalla graniittinen vesilinna (8), joka toimii samalla näköalatornina. Sinne pistäytyminen maksaa vaivan. Kulku jatkuu alaspäin porotarhan (10) ja hopea- sekä sinikettuhäkkien (11, 12) välitse saarta tällä puolen kaartavalle päätielle. Tätä laskeudutaan alas rantaan hyljehäkillä (13), josta käännytään oikealle. Seuraten rantatietä ja kiertäen saaren valvojan asunnon (14) nouseaan jälleen ylös pienemmän karhulinna (15) sekä siitä oikealla puolella sijaitsevien susi- ja naalihäkkien (16, 17) luo. Täällä käännytään ympäri kulkien oikealla olevan kallion ja makeiskioskin sivuitse isolle petolintuhäkkistölle (18). Tästä oikealla olevalla aukiolla sijaitsevat n.s. apinapatsaat (19), joissa marakatteja pidetään sopivalla säällä näytteillä. Niiden yläpuolella on n.s. fasaanihäkkistö (20), jonka eri osastoissa nähdään myös riikinkukko, jäniksiä ja ilveksen pentu imettäjäkissoineen. Korkean ahmahäkin (21), kaniinitarhan (23) ja punakettujen tarhan (24) luona viivähdettyämme, vasemmalla sivuuttaen kotkahäkin, (22) päädyimme ravintolan aukion edustalle pystytetyn tilapäisen leijonahäkin (25) luo. Sieltä kierrämme kotkahäkin taitse ja pienen puutarhan (26) sivuitse akvaariorakennukselle (27). Näillä tienoin oleskelevat tavallisesti saarella vapaina liikkuvat linnut, kurjet, tuonen kurjet, kalkkunat, riikinkukot ja helmikanat.

Akvaariorakennukselta jatkamme matkaa sen takana olevalle apinahäkkistölle (28). Sieltä kuljemme kasvitarha-alueen ja puutarhurin asunnon (29,30) välitse alas rantaan vesilintutarhalle (31, 32), jossa on näytteillä joutsenia, pelikaaneja, flamingoja, hania ja ankoja. Sen toisessa päässä sijaitsee saukkohäkki (34) vesilintutalon (33) nurkkauksessa. Vähän ylempänä ovat alkuaan majaville rakennettu mäyrähäkki (36) ja puumahäkki (35). Olemme nyt saaren itäsyrrällä, tuuheita lehtipuita kasvavassa keskinotkossa. Keskiaueamaa kohti nousevaa tietä pitkin kulkien sivuutamme puolikuun muotoisen Amerikanmäyrien häkin (37), piikkisikähäkin (38) sekä ristikkohäkin (41), jossa asustavat marsut, kaniinit ja pikkupedot. Oikealle jäävät metsästysfasaanin (39) ja pesukarhun (40) monikulmioiset häkit. Täältä käännyimme vasempaan ja nousemme vesipuhvelitarhan (42) ja hirvitarhojen (43, 44, 47) välitse mäelle, missä oikealla sijaitsee pitkä rakennus, entinen keilarata, nykyään varastosuoja. Vasemmalla näkyy laaja hirsinen aitaus (45), jossa asustaa yksi saaren päänähtävyyksiä, piisonihärkä. Paluumatkalla kierrämme äskenmainitun ent. keilaradan mäenpuoleisen aitauksen (46), jossa nykyään ovat mufflonlampaat. Täältä laskeudumme kuusipeuratarhan

vierustaa jälleen saaren keskinokoon, josta on lyhyt matka keskiaukealle, ravintola-rakennuksen (48) luo.

Täällä kukkaisitustusten keskellä tai yläpuolisessa kahvilassa, on sopivaa hetkinen viivähtää ja nauttia virvokkeita tai aterioita. Keskiaukeamalla kiintyy huomio neljään amerikkalaiseen tuijapuuhun. Täältä alkavat lasten huviajelut ja ratsastukset aaseilla tarjoavat omalaatuista viehätystä sekä katsojille että osanottajille. Levon jälkeen suuntautuu kulku leijonahäkin vieritse oravahäkille (51) sekä edelleen alaspäin malaijilaiskarhun häkin (52), ketjuissa pidettävän suden (53) ja lammastarhan ohi ilveshäkille (55). Täältä käännyimme vasemmalle, kulkien laivarannasta johtavan päätien poikki pikkunokoon, jossa kenkuru- ja kamelitarhat (56, 57) sekä iso 3-osainen metsälintuhäkki (58) sijaitsevat. Viimemainitussa on myös joitakin vesilintuja. Täältä alkavat kameliratsastukset pyhäpäivinä.

Saaren eläinnähtävyydet ovat nyt nähdyt. Jälellä on vielä eräitä huomion arvoisia paikkoja, joista mainittakoon näkötorni (59), jonne mukavimmin mennään ravintolan vieritse. Sieltä aukeaa yllättävän monipuolinen näköala kaupunkiin ja sen lähiympäristöihin. Näkötornilta on sopiva pistäytyä loivasti itään laskevaa tietä saaren eteläpuoliskolle, joka muodostaa varsinaisen kansanpuistoalueen, sekä aurinkokylpylään, hiekkarannalle, ja nauttia sen tai uimahuoneiden tarjoamista virkistyksistä, minkä jälkeen kulku sopivimmin suunnataan saaren eteläsyryä kiertävää tietä pitkin kamelitarhojen sivuitse merenpuoleiselle korkealle mäelle, jolla sijaitsee saaren kivennäiskokoelma. Tällä mäellä on sopivaa, viehättävää meri- ja kaupunkimaisemaa katsellen, odotella laivan saapumista pois lähtöä varten.

Korkeasaaren ravintola. Valok. Korttikeskus.

Järjestelmällinen katsaus

Korkeasaaren eläimistöön

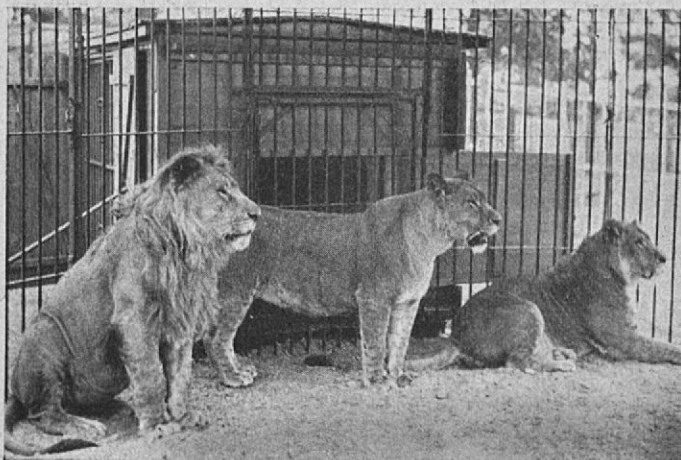
Perinteittensä mukaisesti pyrkii Korkeasaaren Eläintarha lähinnä antamaan kuvan kotimaisesta eläimistöstä, mutta samalla kuvastamaan laajempaa kokonaisuutta n.s. palearktista aluetta, johon luetaan koko Eurooppa, Aasia Intiaa lukuunottamatta, ja Saharan pohjoispuolinen osa Afrikasta.

Viime aikoina on eläintarhan ohjelmaa laajennettu käsittämään myöskin n.s. neaktisen alueen, t.s. Pohjois-Amerikan eläimiä, ja täydellä syyllä, sillä nimenomaan sikäläinen imettäväiseläimistö samoine ja sijaislajeineen osoittaa silmiinpistäviä yhtäläisyyksiä Vanhan maailman kanssa.

Maapallon pohjoisimpana eläintarhana kuuluu Korkeasaaren Eläintarhalle luonnostaan myös arktisen eli Pohjoisen Jäämeren alueen eläimistön edustus. Tässä kohden on vielä huomattavia aukkoja täytettävänä. Suurin osa yllämainittujen alueiden eläimistöä tarkenne läpi vuoden ulkosalla ja on siis talvellaikin näytteillä. Toiset taas, kuten useimmat kotimaiset haukat, ovat talveksi siirrettävät sisätiloihin. Jotkut eläimet, esim. karhut ja mäyrät, ovat sydäntalveksi talviuneen vaipuneet.

Jo pelkästään sopivien lämmitettävien sisätilojen puutteen vuoksi ei Korkeasaaren eläintarha toistaiseksi voi hoidokkiensa joukkoon sisällyttää kovinkaan monia lämpimän ilmanalan eläinlajeja. Muutamat niistäkin, esim. malaijalaiskarhu ja riikinkukko, kestävät sentään kokemuksen mukaan meikäläisen talven hyvin ulkosalla.

Allaseuraava luettelo ei ole vallan täydellinen, jotapaitsi pieniä muutoksia tapahtuu kaiken aikaa. Nimien kohdalla olevat numerot viittaavat vastaaviin pieniin numeroihin häkeissä tai muissa säilytystiloissa.

"Leo" seuralaisineen päivää paistattamassa.

Valok. A. Pietinen.

IMETTÄVÄISIÄ

Apinoita

Näitä on Korkeasaareissa vain n.s. itäapinoita, marakatteja ja makakeja.

Marakatit ovat pieniä, pitkähäntäisiä ja lyhytturpaisia, vilkkaita apinoita, jotka asustavat Afrikan metsissä. Kiipeävät taitavasti puissa, ovat järjestään seuranhaluisia. Niiden parvilla on omat johtajansa. Marakatit syövät erilaisia hedelmiä ja kasviksia, joita tallettavat tilapäisesti poskipusseihinsa, mutta myös linnunmunia ja pikkueläimiä; ovat vihattuna vitsauksena viljelyksille. Marakatteja on n. 20 lajia. Näistä ovat Korkeasaarella edustettuna:

- *1. VIHERTÄVÄ MARAKATTI — *Cercopithecus sabaeus*. Selkä vihertävän harmaa. Avoimen maaston apinoita Länsi-Afrikasta. Posetiivarien tavallinen seuralainen.
2. TANTALUS-MARAKATTI — *Cercopithecus aethiops*. Kauneimpia marakatteja. Tumman harmaa, kurkku ja niska valkeat. Päälaki ruosteenpunainen. Kotoisin Länsi-Afrikasta.

Makakit ovat ruumiinrakenteeltaan marakatteja vankempia. Niiden kuono on ulkonevampi. Hännän pituus vaihtelee. 8 lajia, joista yksi afrikkalainen, muut aasialaisia. Niitä ovat:

3. BUNDERI I. RESUSAPINA — *Macacus rhesus*. Kellertävän ruskea, istuinkamarat räikeänpunaiset. Kotoisin Intiasta; puolipyhänä eläimenä pidetty. Hyvin oppivainen, mutta käy vanhemmitten äreäksi ja vihaiseksi.
4. MAKAKI I. MONJETTI — *Macacus cynomolgus*. Kotoisin Intiasta.

Petoeläimiä

Kissanheimoisia

5. ILVES — *Lynx lynx*. Suomen ainoa kissapeto, verenheimoinen jäniksien ja lampaiden tappaja, esiintyy pääasiallisesti enää vain Itä- ja Pohjois-Suomen harvaanasutuilla salomailla. Lapista puuttuu. Korkeasaaren nuori ilves, "Misse", joutui emonsa tapaturmaisen kuoleman takia vastasyntyneenä (heinäkuulla 1932) kissan hoitoon ja on jatkuvasti sen häkkitoverinä.
6. LEIJONA — *Felis leo*, eläinten kuningas, uroksella komea kaulaharja. Varsinaisesti Afrikan savannien eläimiä. Vaarallinen kaikenlaisille isommille kasvinsyöjille antiloopeille, seeproille y.m., mutta myös ihmisten kotieläimille, jotkut yksilöt ihmisillekin. Korkeasaaren leijonat ovat keskenkasvuisia, nuorin uros "Leo" syntynyt Suomessa elokuulla 1931, toiset n. puolta vuotta vanhempia. "Leo" saatu lahjana maassa vierailleen tshekkoslovakialaisen eläinsirkuksen omistajalta, hra Konradilta. Vanhemmat leijonat, joista toinen lieene kaksisukuinen (hermafrodiitti), ostettu samalta sirkukselta.
7. PUUMA — *Felis concolor*, yksivärinen amerikkalainen kissapeto, kiipeilee puissa ja ahdistelee enimmäkseen pienempiä ja turvattomampia eläimiä.

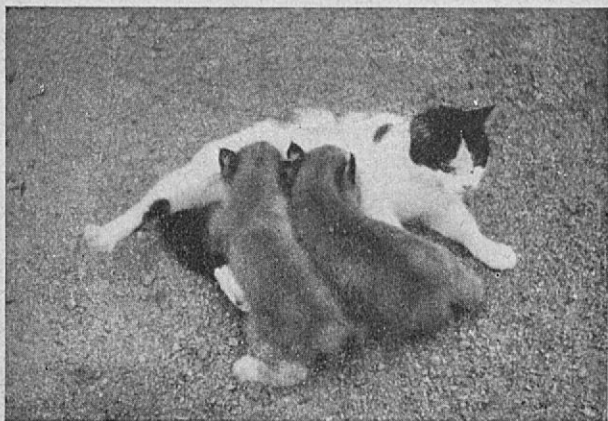
* Liittyvät häkeissä oleviin numeroihin.

Näädänheimoisia

8. MÄNTYNÄÄTÄ — *Martes abietum*. Ketterä puussakiipeilijä, oravan perivihollinen. Suomessa etelästä Lappiin kaikkialla jo hyvin harvinainen. Metsiemme jaloin turkiseläin. Rauhoitettu.
9. KÄRPPÄ — *Mustela erminea*. Suomen ja koko pohjoisen pallonpuoliskon yleisin peto. Vaihtaa väriään: Kesällä ruskeaselkäinen, talvella valkea, hännänpää aina musta. Verenhimoinen hiirien, myyrien ja lintujen hävittäjä, käy joskus jäniksenkin kimppuun. Arvokas turkiseläin.
10. HILLERI — *Foetorius putorius*. Levittäytynyt maahamme idästä päin viimeisten vuosikymmenien aikana. Nyt yleinen suuressa osassa Etelä- ja Keski-Suomea. Suosii asutuksia, viihtyy kaupungeissakin. Rottien hävittäjä, kanarosvo, liha-aittojen varas. Turkiseläin.
11. TUHKURI eli VESIKKO — *Vison lutreola*. Asustaa vesien lähetyvillä, pyydystää kaloja ja sammakoita. Itäinen imettäväinen, puuttuu Skandinaviasta, meillä levinnyt Kemän tienoille pohjoisessa. Turkiseläin.
12. AHMA — *Gulo luscus*. Jykevärakenteinen, sisukas ja raatelevainen näätäpeto, poronomistajien silmittömästi vihaama. Nyt etupäässä vain Pohjois-Suomessa ja Lapissa esiintyvä, ennen etelämpänäkin.
13. SAUKKO — *Lutra lutra*. Notkea, vahvahäntäinen vesieläin. Kalojen syöjä. Sisävesien ja merien rannoilla Etelä-Suomesta Lappiin. Arvokas turkiseläin, vähiin hävitetty.
14. MÄYRÄ I. METSÄSIKA — *Meles meles*. Matalajalkainen kanta-astuja, kaikkiruokainen kaivaja ja tonkija. Äreä eläin. Verrattain yleinen Etelä-Suomen hakamailla. Karvoista tehdään pensseleitä.
15. AMERIKAN MÄYRÄ — *Taxidea taxus*. Amerikkalainen sijaislaji. Hyvin maanalainen eläin, mainio kaivaja. Jyrsijäin hätyyttäjä. Yleinen P.-Amerikan preerioilla. Turkiseläin.
16. SKUNKKI I. HAISUNÄÄTÄ — *Chincha mephitis*. Amerikkalainen näätäeläin, tunnettu hyvästä turkiksestaan sekä tehokkaasta hajuusestaan.

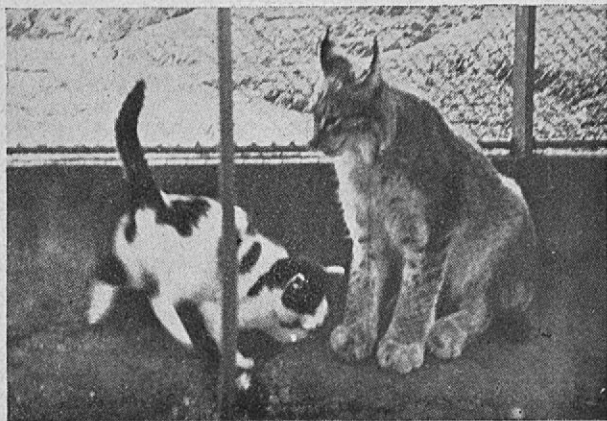
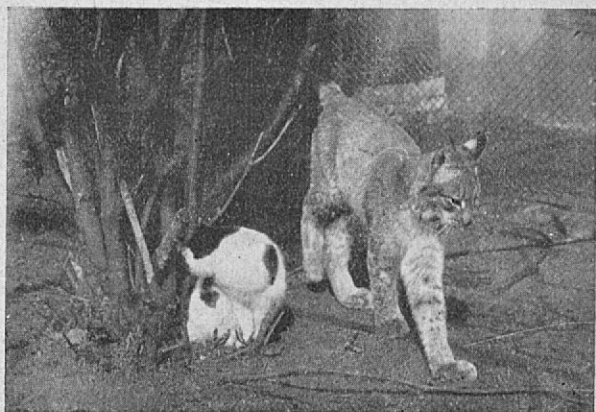
Koiranheimoisia

17. SUSI — *Canis lupus*. Euroopan vaarallisin ja ratelevin peto, yleisin Venäjällä. Suomessa levinnyt ennen yli maan, nyt viimeisinä rippeinä Laatokan Karjalassa sekä Lapin tuntureilla. Nopeana ja kestäväenä juoksijana harhautuu vielä joskus Länsi-Suomeen saakka. Kesällä arka ja erakkomainen salonasukas, talvella laumoissa liikkuva. Suomessa ovat vielä hyvässä muistossa ”susivuodet” 1881—1882, jolloin sudet laumoissa samoten Länsi-Suomen asutuimpia seutuja ilmestyivät talojen pihamaille siepaten sieltä koiria ja lapsia. Yksistään Turun lähiympäristössä ne söivät 22 lasta. Suden pääravinnon muodostavat jänikset. Suden ja koiran risteytynä ”susikoira” on hyvä talonvahti. — Korkeasaaren ”Rusi” on puhdasrotuinen susi, syntynyt Leipzigin eläintarhassa, toiminut talonvahtina Tuomarkylän kartanossa Helsingin pitäjässä.

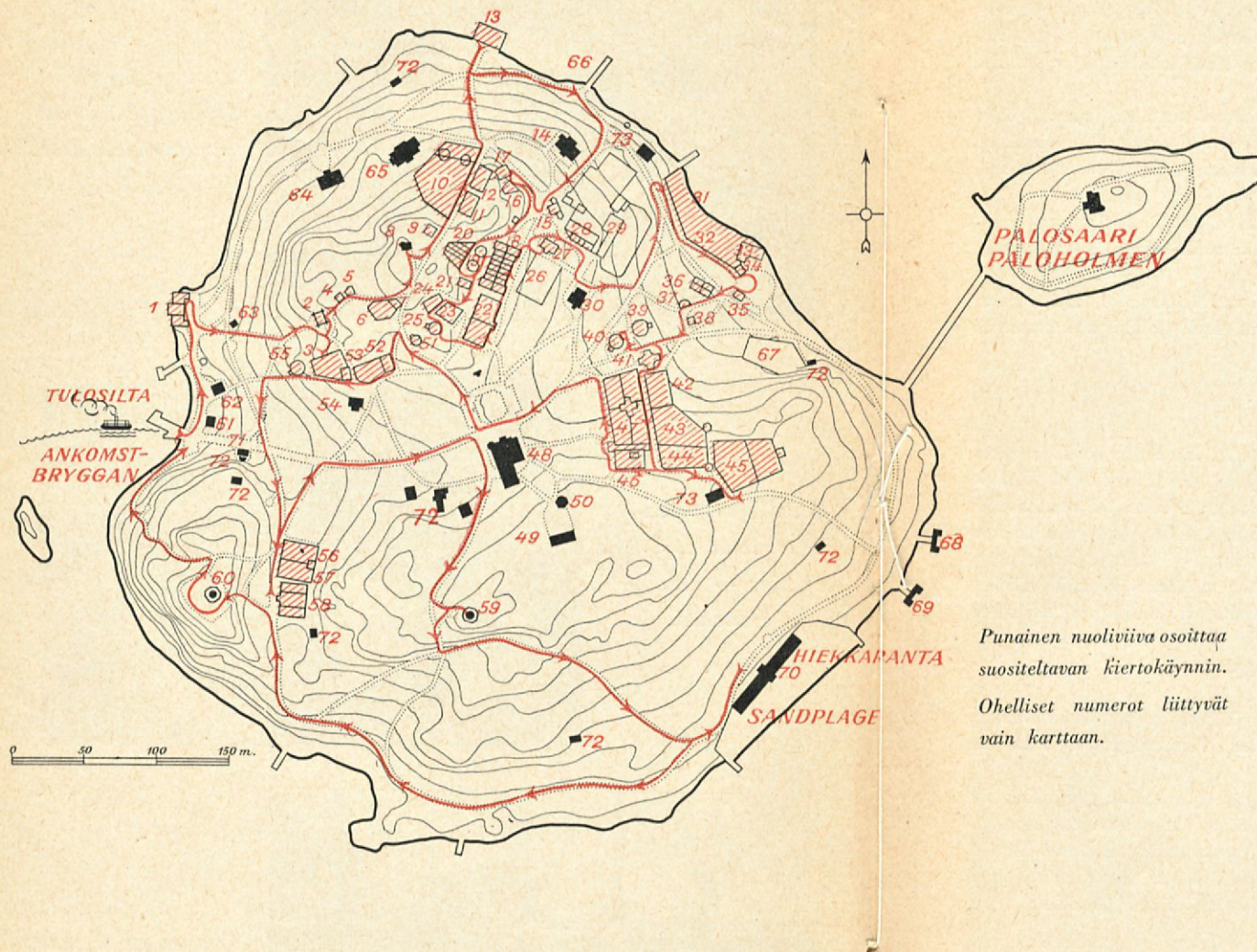

*Perheidylli.
Ilveksenpennut kas-
vatusemoineen 1932.
— Valok. V. Setälä.*

*"Misse" ja "pikku-
äiti" vuotta myö-
hemmin. — Valok.
V. Lehtonen.*

*Ystävykset kuvattu-
na v. 1934
Valok. V. Lehtonen.*

Korkeasaaren kartta

Punaisilla viivoilla varjostetut kohdat tarhoja ja eläinten suojia. — Kokonaan mustat muita rakennuksia.

1. Jääkarhulinna.	37. Amerikan-mäyrrien häkki.
2. Suurempi maakarhulinna.	38. Piikkisikahäkki.
3. Vuohi ja lammastarha.	39. Fasaanihäkki.
4. Piisamimyyrän häkki.	40. Pesukarhuhäkki.
5. Tuhkurihäkki.	41. Pikkupetoeläinten häkki.
6. Lokkilanmikko.	42. Vesipuhvelintarha.
7. Ylä-saukkohäkki.	43. Alahirvitarha.
8. Vesilinna.	44. Ylä-hirvitarha.
9. Oravahäkki.	45. Piisonitarha.
10. Porotarha.	46. Mufflonlampaiden tarha.
11. Hopeakettuhäkki.	47. Hirvieläinten tarha.
12. Sinikettuhäkki.	48. Ravintola.
13. Hyljehäkki.	49. Porvoonmäen kahvila.
14. Eläintarhan valvojan asunto.	50. Musiikkipalviljonki.
15. Pienempi karhulinna.	51. Oravahäkki.
16. Susihäkki.	52. Malaijilaiskarhun häkki.
17. Naalihakki.	53. Suden aitaus.
18. Haukka- ja pöllöhäkkistö.	54. Rehumestarin asunto.
19. Apinapatsaat.	55. Ilveshäkki.
20. Fasaanihakistö.	56. Kenkuruaitaus.
21. Ahmahäkki.	57. Kameliaita.
22. Kotkahäkit.	58. Metsälintuhäkki.
23. Kaniinitarha.	59. Näkötorni.
24. Kettuhäkki.	60. Kivikokoelma.
25. Leijonahäkki.	61. Rantakioski.
26. Puutarha.	62. Saunarakennus.
27. Akvaario-rakennus.	63. Virvoitusjuomakioski.
28. Apinahäkkistö.	64. Saarenvartijan asunto.
29. Talousrakennuksia, kasvihuone y. m.	65. Eläintenhoitajain asunnot.
30. Puutarhurin asunto.	66. Venelaituri. Kulku Mustikkamaalle.
31. Joutsentarha.	67. Kaatopaikka.
32. Vesilintutarha.	68. Naisten uimahuone.
33. Vesilintutalo.	69. Miesten uimahuone.
34. Ala-saukkohäkki.	70. Hiekkarannan pukeutumisuoja.
35. Puumahäkki.	71. Rantapaviljonki.
36. Mäyrähäkki.	72. Käymälät.
	73. Rehusuojia.

Punainen nuoliviiva osoittaa suositeltavan Kiertokäynnin. Ohelliset numerot liittyvät vain karttaan.

18. KETTU — *Vulpes vulpes*. Tavoiltaan hyvin tunnettu kansansatujen ovela ”Mikko Repolainen”, pikkunakertajain hävittäjä, riistan verottaja. Melko yleinen Etelä-Suomesta Lappiin, runsaimmin asutuilla seuduilla. — Kettu kesyyntyy joskus. Korkeasaaren uroskettu ”Tuija” on tästä hyvä esimerkki. Tutuja se tervehtii jo kaukaa häntää heiluttaen ja isten, lähelle päästyään nuolaisee kättä sekä heittäytyy pitkälleen hyväilyjä odottaen.
19. HOPEAKETTU. — *Vulpes vulpes argentatus*. Tavallisen ketun värimuunnos, jäsen värisarjassa punakettu—ristikettu—hopeakettu—mustakettu. Luonnossa harvinainen. Arvokas turkiseläin, kasvatetaan tarhoissa. Tarhahopeaketut, niin myös korkeasaarelaiset, ovat etupäässä pohj.-amerikkalaista kantaa.
20. NAALI I. NPAKETTU — *Vulpes lagopus*. Talvella valkea, kesällä harmahtava. Sopulien ja haaskojen syöjä. Esiintyy Jäämeren ympäristössä; meillä harvinaisena Lapissa. Rauhoitettu.
21. SINIKETTU — *Vulpes lagopus cinereofuscus*. Edellisen värimuunnos, läpi vuoden tumma, esiintyy samoilla alueilla. Arvokas turkiseläin, myös tarhoissa kasvatettu! Meillä hyvin harvinainen. Rauhoitettu.

Karhunheimoisia

22. TAVALLINEN I. RUSKEA MAAKARHU — *Ursus arctos*. Euroopan kookkain peto. Suomessa enää Rajakarjalassa ja Pohjois-Suomessa. Rauhallinen kanta-astuja. Kaikki-ruokainen, perso makealle. Lihan makuun päästyään muuttuu kuitenkin vaaralliseksi karjankaatajaksi. Nukkuu talviunta pesässään, koiras kaatuneen puun alla, naaras tavallisesti risupesässä, jossa synnyttää tammi—helmikuulla 2—3 pentua. Nuoret karhut ovat hyvin leikkisiä, kuuluvat eläintarhojen huvittaviimpiin nähtävyyksiin. Karhu lisääntyy usein vankeudessa. Korkeasaaren nykyinen karhupari ”Maija” ja ”Eljas” ei ole antanut jälkeläisiä.
23. MALAIJILAISKARHU — *Ursus malayanus*. Säyseä hedelmänsyöjä Taka-Intiasta. Hyvä kiipeilijä. Kestää hyvin meidän talvemme ulkosalla.
24. JÄÄKARHU — *Ursus maritimus*. Pohjoisen Jäämeren jääkenttien ja rantojen valtiias. Kavala, vaarallinen peto, hylkeitten pyytäjä. Vaikka onkin Pohjolan asukas, osaa silti nauttia kesäisestä auringonpaisteesta.
25. SUPI I. PESUKARHU — *Procyon lotor*. Amerikkalainen puolikarhu, pohjoisimpana Etelä-Kanadassa. Kaikkiruokainen kiipeilijä, yöeläin. Saanut nimensä taipumuksestaan viruttaa ruokaansa ennen syömistä. Vaipuu kylmässä ilmanalassa talviuneen. Hyvin kesyytyväinen. Korkeasaaren pesukarhut ovat useasti penikoineet. Tärkeä turkiseläin.
26. NENÄ. I. KÄRSÄKARHU — *Nasua narica*. Puuelämää viettävä äreä päiväeläin, myös puolikarhuja, kotoisin trooppilisesta Amerikasta.

H y l k e i t ä

27. NORPPA I. KIEHKURAIŠHYLJE — *Phoca foetida*. Itämeressä yleinen, n.s. ”jäte-eläimenä” jääkauden jälkeiseltä merivaiheelta, myös suolattomissa sisävesissä, Laatokassa ja Saimaanvesistössä esiintyvä, kummassakin erikoisena rotuna. Pääleviämisalue Jäämeri. Lyhytkuonoinen; turkissa vaaleita renkaita tummalla pohjalla.

28. HALLI I. HARMAAHYLJE — *Halichoerus grypus*. Harmaa, mustalla kirjavoitu. Pitkäkuonoinen, kasvaa edellistä suuremmaksi, 2 m. mittaiseksi. Itämeressä ja Pohjoisessa Jäätmeressä.

J y r s i j ö i t ä

29. SIIPIORAVA — *Pteromys volans*. Harmaaturkkinen yöeläin. Liitelee kymmeniä metreja puusta puuhun liitonahkansa avulla. Itäinen laji puuttuu Skandinaviasta. Yleinen Etelä-Suomen sekametsissä.
30. ORAVA — *Sciurus vulgaris*. Kaikille tuttu havumetsien asukas, ”happuhäntä”.
31. PIISAMIMYYRÄ — *Fiber zibethicus*. Suuri pohjoisamerikkalainen myyrälaji. Vesieläin. Maapallon tärkeimpiä turkiseläimiä. Tuotu Suomeen turkiskasvatusta varten v. 1922 ja täällä täysin kotiutunut. Pääravintona vesikasvit.
32. TAVALLINEN JÄNIS — *Lepus timidus*. Hyvin tunnettu eläin. Kesällä harmaanruskea, talvella valkea, korvankärjet mustat. Yleinen Etelä-Suomesta Lappiin.
33. RUSAKKOJÄNIS — *Lepus europaeus*. Läpi vuoden ruskeaselkäinen. Levittäytynyt viimeisinä vuosikymmeninä Suomeen idästä ja monin paikoin valloilleen laskettu. Viljelysmaiden asukas, vahingollinen hedelmäpuille. Suuressa osassa Etelä- ja Keski-Suomea.
34. KANIINI — *Oryctolagus cuniculus*. Villinä Keski- ja Etelä-Euroopassa. Australiaan vietynä siellä lisääntynyt maanvaivaksi. Vuosisatoja kotieläimenä pidetty hovin, lihan ja nahan vuoksi. Viime aikoina kehitetty monia uusia turkiskaniinirotuja, kuten sinisilla-, havanna-, rekkaniinit y.m.
35. PIKKISIKA — *Hystrix cristata*. Välimerenmaista kotoisin oleva jyrsijä, selkä- ja häntäkarvojen tilalla pitkät, ulosharittavat piikit. Kasvissyöjä.
36. MARSU — *Cavia cobaya*. E.-Amerikkalainen, sukua piikkisialle. Koe-eläimenä käytetty.

K a v i o e l ä i m i ä

37. SKOTLANNINPONI — *Equus caballus*. Pienikokoinen hevosrotu Skotlannista.
38. AASI — *Equus asinus*. Tärkeä kotieläin Välimeren maissa, kotoisin Afrikasta.

M ä r e h t i j ö i t ä

39. PORO I. PEURA — *Rangifer tarandus*. Pohjanperäläisten tärkein kotieläin. Meillä Lapin oloissa korvaamaton. Jäkälänsyöjä. Molemmat sukupuolet sarvellisia, pudottavat sarvensa eri aikoina syysmyöhästä kesään. Korkeasaaren ajopörot, ”Musta” ja ”Jöoke”, ovat leikattuja poronhärkiä, kotoisin Ylitorniosta!
40. HIRVI — *Alces alces*. Metsiemme uljas kruunupää. Vain uroksella sarvet, jyvät ja leveät. Hajallisena kantana etelästä Petsamoon. Rauhoitettu. Hirven pääruokana luonnossa ovat pierfet puun vesat sekä erikoiset ruohot, varsinkin suokasvit, talvella männyn kuori ja pienten mäntyjen latvat. Syys-lokakuulla urokset kahakoivat ankarasti keskenään. Korkeasaaren nuori uroshirvi ”Tapio” on syntynyt kesällä 1933 ja vangittu Kangasalla.
41. SAKSANHIRVI — *Cervus elaphus*. Keski- ja eteläeurooppalainen hirvieläin, pyökki-metsien komistus, esiintyy vielä Etelä-Skandinaviassa. Ruotsin kuninkaiden aikoinaan Ahvenanmaalla metsästämä. Uroksella liereät sarvet.

42. KUUSIPEURA — *Dama dama*. Pienehkö hirvieläin, koteutettu moniin Euroopan maihin, m.m. Ruotsiin. Alkuperäiseksi kotiseudukseen arvellaan Välimerenmaita. Vanhan uroksen sarvet päästä latuskaisiksi leviävät. Vasikoi säännöllisesti Korkeasaarella.
43. METSÄKAURIS — *Capreolus capreolus*. Pieni ja siro hirvieläin, yleinen Keski- ja Etelä-Euroopan metsissä, mutta esiintyy vielä Etelä-Norjassa ja -Ruotsissa ja on useita kertoja tavattu Suomessakin, nähtävästi Suomenlahden eteläpuolisista maista tänne eksyneenä. Uroksella pienet pystyt, 3-haaraiset hankasarvet. Ruumiin takamuksissa valkea "peili", joka tekee lauman jäsenille helpommaksi seurata johtajaansa. Arka ja varovainen eläin, metsästyksen kohteena tärkeä. Korkeasaaren metsäkauriit on saatu vaihtamalla Pragin eläintarhalta.
44. PIISONIHÄRKÄ — *Bison bonasus*. Suuri nautaeläin, jota ennen oli miljoonittain P.-Amerikan ruoholakeuksilla. Nyt vain joitakin tuhansia rauhoitettuja Yhdysvaltojen ja Kanadan kansallispuistoissa, yksityisten hallussa ja eläintarhoissa. Korkeasaaren piisonihärkä "Ukko" ei ole puhdasrotuinen, vaan on siinä sekoitusta eurooppalaisesta sijaislajista, visentistä, joka maailmansotaan asti elei luonnonvaraisena Bialovickan metsäseuduilla Liettuassa, vaan jota nyt on enää harvoja puhdasrotuisia yksilöitä eläintarhoissa ja yksityisten hallussa.
45. VESIPUHVELI — *Bos bubalis*. Harvakarvainen työjuhta. Etelä-Aasiasta Välimeren maihin. Villinä rämeikköiden asukas. Taka-Intiassa ja läheisessä saaristossa.
46. KESY LAMMAS — *Ovis aries*. Villanantajana korvaamaton. Korkeasaarella on näytteillä valkeita ja harmaitavia sekä mustankirjavia suomalaisia maatiaislampaita.
47. MUFFLONLAMMAS — *Ovis musimon*. Pohjois-eurooppalaisten lammasarotujen kantaemuotona pidetty. Karitsoi säännöllisesti Korkeasaarella.
48. VUOHI — *Capra hircus*. Tärkeä lypsyeläin, vallankin vuoristoseuduilla Välimerenmaissa. Suomessa toisarvoinen. Molemmat sukupuolet sarvekkaat. Polveutuu aasialaisesta betsoarivuohesta.
49. KAKSIKYTTYRÄINEN KAMELI — *Camelus bactrianus*. Villinä Sisä-Aasiassa. Kesy-tetty ja käytetty jo vuosituhsien aikana kuormankantajana Kiinan ja Turkestanin välisessä karavaaniliikenteessä. Kestää hyvin pitkäaikaista janoa, hieta- ja lumimyrskyjä. Tyytyy kovaan ja kuivaan rehuun. Korkeasaaren kameeli on kotoisin Länsi-Siperiasta.

Korkeasaaren
ajoporot.

H y ö n t e i s s y ö j i ä

50. SIILI — *Erinaceus europaeus*. Selkäpuolen karvat piikeiksi muuttuneet. Vetäytyy ahdistettaessa palloksi. Yöeläin. Ravinto pikkueläimiä. Talvella horroksissa. Tavataan Etelä-Suomessa. Korkeasaarella on siilejä vapaudessa, mutta piilevät päiväsaikaan.

P u s s i e l ä i m i ä

51. PUNAKENKURU — *Macropus rufus*. Australian monien kenkurujen edustaja. Hyppivään elämäntapaan sopeutunut ruohonsyöjä. Naaraalla on vatsan alla ihopussi, jossa n. 8 kuukauden aikana kantaa perin avuttomana maailmaan syntyvää poikastaan.

L I N T U J A

V a r p u s l i n t u j a

- Akvaariorakennuksen toisessa lentohäkissä pidetään näytteillä erinäisiä kotimaisia
52. peipposlintuja. Niitä ovat: KELTSIRKKU — *Emberiza citrinella*, yleinen kautta Suomen, kesällä harvoissa metsissä, talvella parvissa varpusten keralla piholla ja teillä. PUNATULKKU — *Pyrrhula pyrrhula*, hyvin tunnettu paksunokkainen lintu, pesii synkissä metsissä syksyllä ja talvella ruuanhaussa asutuilla paikoilla. Tavallinen
54. PEIPPO — *Fringilla coelebs*, maamme ehkä yleisin laululintu, muuttaa talveksi etelään.
55. VIHREÄPEIPPO — *Chloris chloris*, Etelä-Suomessa yleinen puistoissa ja metsän-
56. laiteilla. VIHREÄ VARPUNEN — *Acanthis spinus*, pieni suosittu laulaja, kuusikoiden asukas, useimmat muuttavat samoin kuin edellisessäkin lajissa. URPIAINEN — *Linaria linaria*, Lapin ja Pohjois-Suomen lintuja, kiertele syksyisin ja talvella Keski- ja Etelä-Suomessa isoissa parvissa, jotka laskeutuvat koivuihin ja leppiin pähkylöitä
58. syömään. TIKLI — *Carduelis carduelis*. Pesii Etelä-Suomessa. Kieppuu kuivissa ohdakkeissa ja takiaisissa, joiden siemeniä syö.
59. Ulkolaisia peipposlintuja edustaa: KANARIALINTU — *Serinus canarius*. Tunnettu häkkilintu, kotoisin Kanarian saarilta, luonnossa vihreävarpusta muistuttava. Ihmisen hoidossa kehitetty monenlaisia keltaisia ja valkeita rotuja. Muita lentohäkin varpuslintuja: PUNARINTA — *Erithacus rubecula*. Hyönteissyöjä, hyvä laulaja, pesii kuusikoissa Etelä-Suomesta Ouluun. KOTTARAINEN — *Sturnus vulgaris*. Pönttöön pesivä puistolintu, kesän ensi viestin tuojia. Meillyttävä laulaja, oppii vieraita ääniä. Levittäytymässä pohjoista kohti, merenrannikolla jo Torniossa. Omassa häkissään. ORANSSI-TRUPIAALI — *Icterus jamaicensis*. Oranssinkeltainen ja mustankirjava, pitkänokkainen lintu, kauneimpia edustajia etelä-amerikkalaisista trupiaalilinnuista. Hyviä laulajia, sukua kottaraiselle. Ulkohäkeissä ovat: KORPPI — *Corvus corax*. Rumaääninen haaskojen syöjä, pesärosvo, pienempien imettäväisten ja lintujen surmaaja, maassamme tä-

64. tänykyä etupäässä vain synkissä havumetsissä. Elää hyvin vanhaksi. KAPEANOKKA-PÄHKINÄHAKKI — *Nurifraga caryocatactes macrorhynchus*. Pienehkö, valkeatäpläinen varislintu. Tilapäinen vierailija maassa, pesii Siperiassa, mistä usein lähtee vaeluksille länteen, viimeksi v. 1933. Kaikkiruokainen, syö ja kuljettelee m.m. pähkinöitä.
65. NÄRHI — *Garrulus glandarius*. Kaunis punaharmaa varislintu, päässä töyhöntäpäinen, siivissä sinistä kirjailua. Yleinen Etelä- ja Keski-Suomen metsissä. Rumaääninen, kaikkiruokainen, pesäroso.

K i i p i j ö i t ä

Niitä on Korkeasaarella vain papukaijoja, enimmäkseen hyvin räikeänvärisiä ja meluisia lämpöisen ikkunanalan lintuja. Huonoja lentäjiä, mutta kiipeilevät sitä enemmän pihtimäisten jalkojensa ja voimakkaasti koukistuneen nokkansa avulla aarniometsien puissa. Kovien ja pehmeiden hedelmien ja versojen syöjiä. Pehmeäkielisiä, toiset oppivat matkimaan ihmispuhetta; toisilla heleä lauluääni. Korkeasaaren papukaijoista mainittakoon seuraavat:

66. Kauniin silkoinen SEPELPAPUKAIJA — *Palaeornis torquata*, kotoisin Intiasta;
67. häkkiveruksina olevat valkeat lajit, austraaliaalainen KELTAHUNTUKAKADU — *Cacatua galerita* ja Uudelta Guinealta kotoisin oleva TRITONKAKADU — *Cacatua triton*, jonka paljas silmänympärys on sininen; komea ja kovaääninen PUNAHUNTUKAKADU — *Cacatua moluccensis*, kotoisin Molukkien saarilta. Myös on joitakin etelä-amerikkalaisia AMATSONIPAPUKAIJOJA — *Chrysotis*-suvun lajeja. Pienellä, pitkäpyrstöisellä LAULUPAPUKAIJALLA — *Melopsittacus undulatus*, joita on monia, on akvaarihuoneessa oma lento-osastonsa. Tämä heleäääninen, seuraarakastava laji on kotoisin Austraaliasta.

P e t o l i n t u j a

Haukkoja ja kotkia

72. Tummaselkäinen pitkäsiipinen MUUTTOHAUKKA — *Falco peregrinus*, kaikille itsensä pienemmille ja osaksi suuremmillekin linnuille vaarallinen pikalentäjä, rauhoitettu harvinaisuutensa takia, ja sen pienoiskuva, Etelä- ja Keski-Suomessa yleinen
73. NUOLIIHAUKKA — *Falco subbuteo*, joka sieppaa pääskeynsinkin lennosta, sekä pienin
74. haukoistamme, POUTAHAUKKA — *Falco aesalon*, sekin pikkulintujen sieppaaja, varsinaisesti pohjoissuomalainen laji. Jalo hauhkoihin, joita edellämäinitut edustavat, on myös luettu ruskeaselkäinen TUULIIHAUKKA — *Falco tinnunculus*, joka aukeiden maiden yllä lelutellen syöksyy maassa hiipivien hiirien ja myyrien kimppuun
76. ja on hyödyllisenä rauhoitettu. Samasta syystä rauhoitetut ovat isommat lajit, MEHI-
77. LÄISHAUKKA — *Pernis apivorus* ja HIIRIIHAUKKA — *Buteo buteo*, molemmat verrattain yleisiä Etelä- ja Keski-Suomessa. Kaikki yllämainitut lajit ovat muuttolintuja.
78. Suomessa osaksi talvehtivat suurin haukkamme KANAHAUKKA — *Accipiter gentilis*, riistalintujen ja jäniksien kauhu, maassamme aivan liian yleinen laji, sekä sitä suu-

79. -resti muistuttava, pienempi VARPUSHAUKKA — *Accipiter nisus*, hurjanrohkea ja nopeaotteinen pikkulintujen vihollinen. Kotkia edustavat: MAAKOTKA — *Aquila chrysaetus*, jylhien kalliomaiden valtiias. Petolinnuistamme voimakkain, vaarallinen, paitsi kaikenlaisille kookkaammille linnuille, jäniksille, lampaille ja poronvasikoille. Suhteellisen niukkuutensa vuoksi on tämä uljas luontokappale rauhoitettu muualla paitsi Oulun läänissä. PIENEMPI KILJUKOTKA — *Aquila naevia*, joskus maahamme eksynyt pieni kotkalaji, pesii Keski- ja Etelä-Euroopassa. MERIKOTKA — *Haliaetus albicilla*. Erotetaan maakotkasta m.m. alaosastaan paljaiden nilkkojensa kautta. Tulee maakotkaakin isommaksi. Syö kaloja, vesilintuja ja hylkeen poikasia. Maassamme harvoja pesiviä pareja jällellä Pohjanlahden rannoilla. Rauhoitettu muuttolintu. KALA-SÄÄSKI — *Pandion haliaetus*, pienin ja yleisin kotkamme. Vahvaraajainen syöksysukeltaja.

Korppikotkia

84. KONDORIKOTKA — *Sarcorhamphus gryphus*, korppikotkista uljain. Etelä-Amerikan Andien vuoriston asukas. Leijaillee pilvien tasalla haaskoja tähyten. Uroksella otsa-harja. MUNKKIKORPPIKOTKA — *Vultur monachus*. Muistuttaa erinäisissä lepoasenoissa rukoukseen vaipunutta munkkia. Pesii Välimerenmaissa ja Keski-Aasiassa. Haaskansyöjä, mutta saalistaa sen ohella yleiseen myös eläviä eläimiä.

Pöllöjä eli Yöpetolintuja

86. Otsatöyhtöinen, iso HUUHKAJA — *Bubo bubo*, synkkien, kallioisten havumetsien asukas, variksen verivihollinen, oravien, jäniksien ja riistalintujen hävittäjä. Ollut ennen yleinen kautta maan, nyt jo harvinaistunut. Käytetty ”syöttinä” variksenmetsästyksessä. Korkeasaarella on muuan tällaista virkaa tehnyt yksilö, joka on ollut ihmisen hoidossa jo yli 30 vuotta. Pitkistä otsatöyhdyistään tunnetaan myös maan eteläosissa pesivä, pienempi SARVIPÖLLÖ — *Asio otus*. Sille läheinen on SUOPÖLLÖ — *Asio flammeus*, joka on varsinaisesti pohjoissuomalainen, maassa oleksiva laji. Molemmat ovat hyödyllisiä pikkujärsijäin hävittäjiä ja sellaisina rauhoitettuja. Komea on Lapissa pesivä, miltei valkea TUNTURIPÖLLÖ — *Nyctea nyctea*, sopulien surma, sek in pesimäalueensa olojen mukaisesti maassa lepäilevä laji. Yleisiä pikkupöllöjämme ovat hoikka ja pitkäpyrstöinen HIIRIPÖLLÖ — *Surnia ulula* ja tanakka HELMI. I. TARHAPÖLLÖ — *Aegolius Tengmalmi*, kumpikin hiirien hävittäjiä, jälkimmäinen sen ohella pikkulintujen ahdistelija. Sarjaa täydentävät valonarka KISSA- I. YÖPÖLLÖ — *Strix aluco*, maan eteläosissa tätänykyä ehkä yleisin pöllölaji, sekä harvinaisempi sukulaisensa VIIRUPÖLLÖ — *Strix uralensis*. Häkissään istuvia yöpöllöjä käyvät vapaudessaan elävät lajitoverit pimeinä syysöinä usein tervehtimässä.

K a n a l i n t u j a

94. METSÄSTYSFASAANI — *Phasianus colchicus*. Naaras vaatimattomasti maanvärinen, uros loistavan metallihohtoinen, ruumis ruskea, päässä vihertävää ja punaista. Tärkeä riistalintu, koteutettu monin paikoin Euroopassa, myös Etelä-

95. Suomessa, KULTAFASAANI — *Chrysolophus pictus*. Kotoisin Intiasta. AMHERST.
 96. FASAANI — *Thaumalea amherstiae*, uros, kuten edellisellä, hyvin loistavan-
 97. värinen. Kiinasta. HOPEAFASAANI — *Gennaeus nycthemerus*. Myös Kiinasta.
 98. RIIKINKUKKO — *Pavo cristatus*. Ylpeä koristelintu, kotoisin Intiasta. Joitakin yksi-
 99. löitä saarella vapaudessaan. KALKKUNA — *Meleagris gallopavo*. Amerikkalainen
 kesylintu. Luonnonvaraisena pensaspreerioilla. Intiaanit kesyttäneet ennen eurooppa-
 100. laisten maahantuloa. Kasvatetaan paistin takia. Eri värityyppejä: valkea kalkkuna ja
 101. pronssikalkkuna. Kulkevat vapaasti saarella. HELMIKANA — *Numida meleagris*.
 Afrikalainen koristelintu. Liikkuu vapaasti saarella. KESYKANA — *Gallus domesticus*.
 102. Polveutuu intialaisesta bankivakanasta. Monia rotuja, esim. pieni kääpiökana sekä
 103. japanilainen silkkikana, jonka höyhenpuku on utuvarmainen ja heltat sinervät. PELTO-
 104. 1. TURKINPYÖ — *Perdix perdix*. Arka ja turvaton viljelysmaiden asukas. Levittäytynyt
 105. menneinä vuosisatoina maahamme Venäjältä käsin. Riistalintu. METSO — *Tetrao*
 106. *urogallus*. Maamme komein villi kanalintu. Havumetsien asukas, levinnyt Etelä-Suo-
 mesta Lappiin. Tärkeä riistalintu. TEERI — *Lyrurus tetrix*. Lovipyrstöinen, edellistä
 pienempi. Suosii sekametsiä. Etelä-Suomesta Lapin rajoille. Tärkeä riistalintu. METSÄ-
 KÄNA — *Lagopus lagopus*. Kesällä ruskeankirjava, talvella valkea. Asuu soiden lai-
 teilla ja tunturien rinteillä. Etelä-Suomesta Jäämeren rannoille.

K a h l a a j i a

107. KURKI — *Grus grus*. Tuhkanharmaa, isoin kahlaajistamme. Kaihtaa asutuksia. Pesii
 soille, eniten Pohjois-Suomessa. Kaikkiruokainen. Älykäs, kesytyväinen lintu. Monia
 108. liikkuu vapaudessaan Korkeasaarella. LEHTOKURPPA — *Scolopax rusticola*. Maan-
 värinen, kosteiden pensastometsien asukas. Etelä- ja Keski-Suomessa. Riistalintu.

A s t u j i a

109. HARMAAHAIKARA — *Ardea cinerea*. Muistuttaa väriykseltään kurkea. Asuu ran-
 noilla, syö kaloja, sammakoita y.m. pienempiä eläimiä. Pesii puuhun. Harvinainen Suo-
 messa, mutta joskus pesinyt. Levinnyt Etelä- ja Keski-Euroopassa sekä Aasiassa.
 Näytteillä lokkilammikossa.
 110. VALKEA TUONENKURKI 1. KATTOHAIKARA — *Ciconia ciconia*. Harvinainen vie-
 ras Suomessa. Asuttujen paikkojen lintu Keski- ja Etelä-Euroopassa. Pesii tavallisesti
 katoille. Muuten elämäntavoiltaan edellisen kaltainen. Liikkuu vapaana Korkeasaarella.
 111. FLAMINKO — *Phoenicopterus roseus*. Kauniisti ruusunhohteinen luonnottoman pitkä-
 koipinen ja -kaulainen rantojen asukas. Kerran eksynyt Suomeen. Pesii Välimeren
 maissa ja Keski-Afrikassa. — Näytteillä vesilintutarhassa.

S ä l ö n o k k a i s i a

112. ISOJOUTSEN — *Cygnus cygnus*. Suurin sälonokkainen me. Pesii Lapin, Pohjois- ja
 Itä-Suomen rauhallisten erämaanjärvien ja -jokien rannoilla. Äreä (varottava!). Rauhoi-

113. tettu. KYHMYJOUTSEN — *Cygnus olor*. Musta otsakyhmy nokan tyvessä. Yleinen koristelintu, pesivänä etupäässä Mustan- ja Kaspienmeren tienoilla sekä Keski-Siperiassa.
114. METSÄHANHI — *Anser segetum*. Nokka keskeltä ruskeankeltainen, tyvi ja kynsi mustat, koivet punakeltaiset. Pesivänä jokseenkin samoilla seuduilla kuin isojohtsen.
115. Näytteillä lokkilammikossa. MERIHANHI I. HARMAAHANHI — *Anser anser*. Nokka yksivärinen, vaaleanpunainen tai ruskeankeltainen, koivet vaaleanihopunaiset, takaselkä tuhkanharmaa. Pesivänä Suomen ja Pohjanlahden ulkosaaristossa. Nähtävänä lokkilammikossa. KESYHANHI — *Anser anser domesticus*. Polveutuu edellisestä. Keski- ja
117. Itä-Euroopassa hyvin tavallinen kotilintu. Monia rotuja. — Vesilintutarhassa. ISO-KILJUNHANHI — *Anser albifrons*. Valkeasta otsatäplästään tunnettu, Jäämeren rannoilla
118. pesivä laji. — lokkilammikossa. LYHYTNOKKAHANHI — *Anser brachyrhynchus*. Heleämpunainen nokanvanne. Edellistä vieläkin pohjoisempi. Pesii Huippuvuorilla ja
119. muilla Jäämeren saarilla. — Lokkilammikossa. VALKOPOSKIHANHI — *Branta leucopsis*. Ruumiin etuosa muuten musta, mutta otsa, posket ja kurkku kellanvalkeat. Asustaa samoilla seuduilla kuin edellinen. — Lokkilammikossa. HEINÄSORSA — *Anas platyrhynchos*. Yleisin sorsalajimme. Suosii ruohoisia vesiä. Toiset talvehtivat meillä.
121. Tärkeä riistolintu. ANKKA — *Anas platyrhynchos domestica*. Kesylintu, juontuu sini-
122. sorsasta. Useita rotuja, Metsälintuhäkissä. MYSKIANKKA — *Anas moschata*. Kesyttetty etelä-amerikkalainen villisorsa; valkoisenkirjava, uroksen nokan tyvessä kyhmy. — Vesilintutarhassa. PUNANARSKU — *Nyroca ferina*. Ruskeapäinen sukeltajasorsa, kävelee maalla vaivalloisesti. Pesii rannikkoseuduilla. — Metsälintuhäkissä.

M e l a j a l k a i s i a

124. MERIMETSO — *Phalacrocorax carbo*. Tumma kankeapyrstöinen lintu, ahnas kalansyöjä. Pesii lintuvuorilla Jäämeren rannikoilla, toinen kanta Keski-Euroopassa. — Lokkilammikossa. PELIKAANI — *Pelecanus onocrotalus*. Kalan ja sammakoitten syöjä, tunnettu yhteiskalastuksistaan. Kuljettaa ruokaa tilavassa leukapussissaan. Kaakkois-Euroopan lintuja. — Vesilintutarhassa.

P i t k ä s i i p i s i ä

126. HARMAALOKKI — *Larus argentatus*. Harmaaselkäinen. Pesii merenrannoillamme.
127. Haaskansyöjä, vesilintujen munien ja poikasten hävittäjä. SELKÄLOKKI — *Larus fuscus*. Mustaselkäinen kalansyöjä. Sisävesienkin varsilla asustava.

M A T E L I J O I T A

128. KYKKÄÄRME — *Vipera berus*. Tumma sahalaitainen juova selässä. Myrkyllinen.
129. Elää pääasiallisesti pikkujyrsijöillä. Yleinen, levinnyt Etelä-Lappiin. TARHAKÄÄRME — *Tropidonotus natrix*. Niskassa kahden puolen kellervä täplä. Myrkytön. Sammakoiden ja kalojen syöjä. Menee usein veteen. Etelä- ja Keski-Suomessa.

130. KUNINGASKÄÄRME — *Boa constrictor*. Kasvaa 3—3½ metrin mittaiseksi. Myrkytön, tappaa uhrinsa, pienehköt imettäväiset ja linnut, kuristamalla. Etelä-Amerikan metsissä.
131. EUROOPPALAINEN SUOKILPIKONNA — *Emys orbicularis*. Pieni, litteä, jaloissa räpylät. Pikku vesissä Keski- ja Etelä-Euroopassa. Syö sammakonpoikasia, kaloja y.m.s.
132. KREIKAN KILPIKONNA — *Testudo graeca*. Kuperakilpinen maakilpikonna. Töppöjalat. Syö kasviksia. Etelä-Euroopassa.

K A L O J A

133. KULTAKALA — *Carassius auratus*. Värimuunnos muutamasta läheistä sukua olevasta lajista. Hoidetaan vesisäiliöissä ja lammikoissa. Kotoisin Itä-Aasiasta, missä japanilaiset ja kiinalaiset ovat kauan sitä hoidelleet. Akvaariorakennuksessa.
134. KULTASÄYNE — *Leuciscus idus auratus*. Tavallisen säyneen värimuunnos. Korkeasaaren yksilöt ovat kotoisin Aulangon kansallispuiston lammikoista.

H Y Ö N T E I S I Ä

135. MEHILÄINEN — *Apis mellifica*. Välimerenmaiden hyönteisiä. Monia rotuja, ollut ihmisen hoidossa vanhalta-ajalta. Korkeasaaren mehiläisyhteiskunnalla on laatikkopesänä nurmikolla puutarhurin rakennuksen edustalla.

Mainion tilaisuuden

Uintiin ja ruskettumiseen

tarjoaa kokonaan uusittu Korkeasaaren

Hiekkaranta

400 m² puhdasta ja pehmeätä merenpohjahiekkaa.

Matka Korkeasaareen on lyhyt, mukava ja huokea.

Pukusuoja ja vaatteidensäilytys.

Korkeasaaren Ravintolaa

Suosittelaa!

Työkaluja kaikkia laatuja

Puutarhatyökaluja

Aitausverkkoa ja -lankaa

Urheiluvälineitä

Taloustarpeita

saatavana meiltä

Ab. Julius Tallberg Oy.

Helsinki.

*Maitoa ja kermaa
saa aina parhaiten meiltä*

Maito on rasvaista, puhdasta, hyvää ja terveellistä, lähellä olevista maitoiloista tuotettua, sentähden se on kestävä. Leipää ja kondiittorituotteita myymme omasta leipomostamme — yli 100 myymälää joka puolella kaupunkia.

Ruokaloille myönnämme alennuksia

Oy. Helsingin

Meijeriliike.

Aleksanterinkatu 7 - Puhelin 33 366

OJALAN SÄHKÖLIKE

OSAKEYHTIÖ AKTIEBOLAG

UUDENMAANK. 33

INSTALLATIO-OSASTO - Puhelin 27 755, 24 970
Suorittaa kaikenlaisia sähköjohtotöitä.

TYÖPAJA - Puhelin 31 297

Valmistaa rakennustakeita. Korjaa sähkökoneita ja -kojeita.

I luokan urakoitsija

VALLILAN PUUTAVARA OY.

Konttori ja lautatarha: Teollisuusk. 3, Vallila. Puh. 72 730 & 71 249

HÖYLÄÄMÖ JA LAUTATARHA:

Sörnäisten Rantatie 19. Puh. 71 132

Aina varastossa:

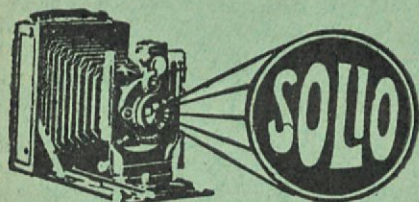
Höyrykuivattuja lattialankkuja sekä höylättyjä, sahattuja ja veistettyjä puutavaroita, koivulankkuja ja -lautoja, varasto-ovia, koivufaneeria

J. A. SALMINEN

HUOPALAHTI

Puh. 48 075

Ostaa teurastushevosia
kaikkina vuodenaikoina
päivän hintoihin

Valokuvaustarpeisto Solio

Aleksanterink. 17. Hämeentie 1.
Erottajank. 7. Runebergink. 31.
myy kaikkia valokuvaustarpeita

Kalan ja linnunrehua kolranleipää

y.m. rehulajia

Ajanmukaisia

Puutarhatyövälineitä

y.m.

myy

R. W. Björklund

SIEMENKAUPPA

Helsinki - Keskusk. 5

Puh. 30 727

Oy. GUTENBERG Ab.

KIRJAPAINO — KIRJANSITOMO

Helsinki - Hämeentie 29 - Puh. 72 069 ja 72 311

Suorittaa kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia painatustöitä, kuten Kirjoja, Aikakauslehtiä, Liikepainatuksia, Virastolomakkeita y.m. nopeasti ja halvalla.

PYYTÄKÄÄ EDUSTAJAKÄYNTIÄ
TIEDUSTELKAA HINTOJAMME!

Korkeasaaren laivojen kulkuvuorot

Lähtö Pohjoissatamasta *arkipäivinä* klo 10 ja 11 sekä klo 12 alkaen joka täysi- ja puolilyönnillä. Paluu 10-minuuttia myöhemmin.

Sunnuntaisin kulkevat laivat klo 10 alkaen joka täysi- ja puolilyönnillä.

Viimeinen laiva lähtee sekä arki- että pyhäpäivinä kaupungista aikana 1/5—30/6 klo 22.50; 1/7—31/7 klo 23.50; 1/8—31/8 klo 22.50; 1/9—30/9 klo 21.50. — Paluu Korkeasaarelta 10 minuuttia myöhemmin.

Sunnuntaisin ylimääräisiä vuoroja tarpeen mukaan.

LIPPUJEN HINNAT:

<i>Kokolippu</i> meno ja paluu	Smk. 4:—
meno tai paluu	„ 2:—
<i>Puolilippu</i> (lapsilta)	
meno ja paluu	„ 2:—
meno tai paluu	„ 1:—